

מזכיר בה את ציון, אך אינו מתייחס לא ליבתי מחסה ולא ליחברה ליישוב א"י.¹⁴⁹ מספר ימים לאחר פלונגיאן, ב-21 בפברואר (י"ד באדר א תרכ"ד), כתב ב'פנקס השליחות' צבי הירש קצנלינבויגן. הוא הזכיר את ביקורו הקודם של זאקס בוילנה, והמליץ לתמוך בפרויקט 'בתי מחסה' בציינו, כי יש צורך להשיג לכך את אישור הממשלה.

קניגסברג (או Königsberg, פרוסיה; כיום Kaliningrad, רוסיה), מרס 1864 מוילנה יצא זאקס מערבה, אל העיר הפרוסית קניגסברג, והגיע אליה אחרי כשבועיים, בערב ש"ק כ"ו באדר א תרכ"ד (4 במרס). בקניגסברג כתב יעקב צבי ב"ר גמליאל מעקלנבורג המלצה חמה לזאקס ו'לבתי מחסה', ואליה הצטרף משה ליפשיץ, בנו של בעל מחבר הספר 'תפארת ישראל'.¹⁵⁰ הערה שנכתבה בקניגסברג ב'פנקס השליחות' ב-16 במרס 1864 מצביעה על נושא רגיש: העברת התרומות מן הקהילות לירושלים. הדבר חייב זהירות רבה. שכן היו מדינות שללא היתר מצידן אי אפשר היה להעביר כספים מארץ לארץ. העברת הכספים ישירות לירושלים או דרך הפקוא"ם באמסטרדם חייבה למצוא אנשים מהימנים, שיסכימו ליטול אחריות זו עליהם. הנה:

לבקשתו של משה זאקס מירושלים, שהנו אדם שהומלץ עליו כה רבות, נותן בזה הח"מ את הסכמתו לקבל את הכסף לצורך הקמת בתי מחסה בירושלים כמיופה כח של הועדה באמסטרדם. על החתום ד"ר לופסהוט, קניגסבורג.¹⁵¹

- 149 פנקס השליחות, מובאה 37, שמאל א'.
- 150 שם, מובאה 39 שמאל א'.
- 151 שם שם, שמאל ב'.